

Delft, 24 augustus 2023
Aan: VNG
Tnv Lucia van den Brande

Beste Lucia,

In antwoord op de adviesvraag van de VNG tav de herziene leidraad werken aan veiligheid voor gemeenten in hun opdrachtgevende rol, geven wij het volgende mee.

Wij hebben de herziene leidraad met belangstelling gelezen. Zij markeert een moment in de beweging die we met elkaar in het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming willen maken. We zien dat ook de VNG deze beweging heeft omarmd, waarin lokale teams een centrale rol vervullen.

De VNG heeft de volgende adviesvraag geformuleerd: *Ziet u (aanvullend) aandachtspunten of raakvlakken met het Toekomstscenario kind en gezinsbescherming waarmee de commissie Zorg Jeugd en Onderwijs bij besluitvorming in haar overwegingen rekening mee moet houden?*

In antwoord op die vraag willen wij de volgende punten meegeven.

We zijn blij met de aandacht voor:

- De eigen rol en verantwoordelijkheid van inwoners bij het realiseren van veiligheid.
- Een goede rechtsbescherming voor de inwoner, vanaf het moment dat een inwoner hulp of ondersteuning zoekt.
- Een helder onderscheid tussen verschillende bevoegdheden, waarbij een lokaal team in vrijwillig kader, dus alleen met toestemming van de inwoner ondersteuning biedt.
- Het inrichten van lokale teams die zelf, soms langdurig, ondersteuning bieden - en dat indien nodig actief aanbieden-, waarbij het realiseren van aansluiting als belangrijkste taak wordt benoemd.
- De opdracht voor gemeenten om de verschillende taken en bevoegdheden in samenhang te organiseren, waarbij het regionaal veiligheidsteam toevoegt aan het lokale team, én waarbij de verschillende partners een eigenstandige opdracht hebben.
- De benodigde capaciteit voor lokale teams, gezien de uitbreiding van taken en inzet.

Wij hebben de behoefte aan aanscherping op de volgende punten:

- Het besef bij alle betrokkenen dat dit om een majeure verandering gaat, niet alleen voor de Raad, Gecertificeerde Instellingen en Veilig Thuis, maar zeker ook voor de lokale teams
- Waarbij het werken in onzekerheid een gegeven is, dat vraagt om een realistische en bescheiden houding in beleid en uitvoering. We weten niet altijd precies wat er aan de hand is, we kunnen niet alles oplossen of voorkomen, niemand kan in de toekomst kijken en niemand heeft compleet zicht op veiligheid. Dat moet niet worden weggeredeneerd, maar als uitgangspunt omarmd, om vervolgens te kunnen bepalen wat er – gegeven die onzekerheid – wèl mogelijk is.
- Dat de opdracht voor wijkteams in het bijzonder gaat om het helpen realiseren van bestaanszekerheid, sociale verbanden en een betekenisvol bestaan voor inwoners.
- Rolzuiverheid tussen de verschillende partijen:
  - o waarbij het de verantwoordelijkheid is van de opdrachtgever om te zorgen voor passende systeemcondities (passende wet- en regelgeving, passende op elkaar afgestemde opdrachten, passende financiering, en aanvullende randvoorwaarden); we

- nodigen de VNG uit om bij het Rijk te blijven agenderen dat ook systeemcondities die de centrale overheid verzorgt, passend en afgestemd dienen te zijn,
- zonder dat die partners onderling als opdrachtgever naar elkaar moeten optreden. Dat betekent concreet dat Veilig Thuis wel het lokale team kan informeren, maar niet haar verantwoordelijkheid kan overdragen,
  - waarbij het de verantwoordelijkheid is voor de verschillende opdrachtnemers om zèlf te zorgen voor de kwaliteit van de dienstverlening, inclusief het bepalen van vereiste richtlijnen, kennis- en competentieniveau daarvoor. Dat betekent dat een groot deel van de inhoud van de leidraad onder verantwoordelijkheid van lokale teams zelf zou moeten worden ingevuld,
  - en de opdrachtgever de regie neemt op een voortdurende dialoog tussen de partners en zichzelf, het inrichten van reflectie t.a.v het realiseren van de gemeenschappelijke opgave, teneinde een goed functionerend veld te realiseren. Waarin ieder de eigen en elkaars rol & opdracht rol kent, de bijbehorende kwaliteitseisen aanscherpt op basis van feedback van de partners, en vervolgens in de praktijk doet wat nodig is. Waarbij je wèl over de grens van je opdracht, en niet over de grens van je bevoegdheden kunt reiken.
- De vertaling van de leidraad in een nieuwe zelfscan, waarbij aan alle bovenstaande punten recht wordt gedaan.

Wij zien uit naar het besluit van de commissie en vooral naar de vervolgstappen!

Het kernteam Toekomstscenario, namens de Associatie Wijkteams,
Ellen van Veenen, Pieter Houwers, Adri van Montfoort, Sophie Hospers